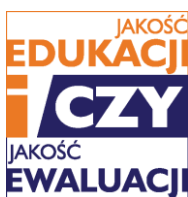

Sesja II.4 Niewidoczna konieczność:
Tworzenie kultury szkoły w celu kształtowania liderów

Michelle Navarre i Roel Vivit

Niewidoczna konieczność:

Tworzenie kultury szkoły w celu kształtowania liderów

Nauka poza murami szkoły – najważniejsze praktyki

Najważniejsze praktyki odnoszą się do pięciu najistotniejszych wymiarów życia szkoły.

Wyprawy edukacyjne

Program nauczania traktujemy jako odpowiedź na rzeczywiste potrzeby i problemy, dlatego też treść oraz umiejętności wymagane przez program spotykają się z żywym zainteresowaniem uczniów. Uczenie się poza murami szkoły, studia przypadków, projekty, zajęcia w terenie, prace społeczne stanowią inspirację dla uczniów, którzy myślą i pracują jak profesjonalści, oferując wyniki swojej pracy rzeczywistym odbiorcom spoza klasy.

Nauczanie

Nasze pracownice tworzą środowisko odkrywczą nauki, w której liczą się dociekliwość, krytyczne myślenie, umiejętność rozwiązywania problemów i współpraca. Nauczyciele mówią mniej. Uczniowie mówią i myślą więcej. Lekcje mają jasno określony cel i uczniowie także biorą za ten cel odpowiedzialność. Nauczyciele wprowadzają urozniczenia w nauczaniu każdego przedmiotu oraz stawiają uczniom wysokie wymagania, by wydobyć z nich jak najwięcej oraz zadbać o kulturę szkoły stawiającą nacisk na dobre wyniki w nauce.

Kultura i charakter

W naszych szkołach, w których panuje kultura szacunku, odpowiedzialności, odwagi i uprzejmości, zarówno uczniowie, jak i dorośli zobowiązani są do solidnej pracy oraz pielęgnowania cnót obywatelskich. Tradycje szkoły i struktury w niej funkcjonujące (takie jak personel, zebrania społeczności szkolnej, wystawy prac uczniów oraz prace społeczne) pozwalają poznać i zadbać o każdego ucznia, rozwinąć zdolności przywódcze uczniów oraz dostrzec i docenić ich wkład w życie szkoły i życie pozaszkolne. Uczniowie i nauczyciele mogą liczyć na wsparcie w dążeniu do lepszych wyników oraz w pracy nad samym sobą.

Michelle Navarre i Roel Vivit

Ocenianie

Nasi liderzy, nauczyciele i uczniowie dostrzegają zasadność takich metod oceniania, w które zaangażowani są sami uczniowie i które pozwalają im skupić się na celach zawartych w programie nauczania oraz podnieść wyniki w nauce. Uczniowie nieustannie oceniają i poprawiają wyniki w nauce, korzystając z odpowiednich modeli, refleksji, krytycznego wsparcia, formularzy oraz pomocy specjalistów. Pracownicy szkoły na bieżąco zgłębiają i analizują wyniki uczniów, sprawdzając wszystko, począwszy od prawidłowości w pracy uczniów, a skończywszy na wynikach najważniejszych sprawdzianów.

Przywództwo

Nasi przywódcy dbają o profesjonalną społeczność szkolną, która przykłada ogromną wagę do wyników osiągniętych przez uczniów, nieustannie się rozwija, potrafi mądrze wykorzystać istniejące dane oraz, chcąc sprostać potrzebom uczniów, odważnie kształtuje struktury szkoły. Nasi przywódcy pielęgnują kulturę zaufania i współpracy oraz troszczą się, by nauka przynosiła radość uczniom. Przywództwo w naszych szkołach nie odnosi się do pojedynczych osób lub zespołów – oczekujemy, że każdy będzie gotów podjąć się tego zadania.

Plan wyprawy edukacyjnej (przykład)

Tytuł	Uratujmy piękne pszczoły
Szkoła	Polaris Charter Academy
Klasa	Pierwsza i druga
Przedmiot Umiejętność	Przyroda (biologia) Umiejętność czytania i pisania
Przedmiot szczegółowy:	Pszczoły miodne i pszczelarstwo
Początek i koniec	4 września 2012 – 18 stycznia 2013
Przygotowały:	Mona Iehl, Beth Davoren, Katie Golden, Sarah Klippenstein (nauczycielki klas pierwszych i drugich)

Michelle Navarre i Roel Vivit

Streszczenie

Podczas wyprawy edukacyjnej uczniowie zbadają życie pszczół miodnych, próbując odpowiedzieć na pytania przewodnie: Jak ważne dla ludzi są pszczoły miodne? oraz Czy pszczoły miodne to przyjaciele człowieka, czy szkodniki? Uczniowie będą korzystać w wielu materiałach: książek, filmów dokumentalnych, rycin naukowych, wykresów oraz tabel z danymi. Uczniowie będą również współpracować z pszczelarzem z miejscowej oranżerii. Na końcu uczniowie stworzą reklamę społeczną / film dokumentalny, które zaprezentują innym uczniom w pobliskich szkołach podstawowych. Film dokumentalny będzie miał za zadanie przedstawić znaczenie pszczół dla środowiska.

Pytania wiodące

Jak ważne dla ludzi są pszczoły miodne?

Czy pszczoły miodne to przyjaciele człowieka, czy szkodniki?

Jak możemy chronić pszczoły miodne?

Wiedza wzorcowa oceniana podczas wyprawy edukacyjnej

Przedmiot	Wiedza wzorcowa
Przyroda (Wiedza wzorcowa w stanie Illinois)	12.A.2a Przedstaw uproszczone cykle życia roślin i zwierząt oraz podobieństwa i różnice między ich potomstwem.
Umiejętność czytania	Tekst informacyjny 6- Wskaż główny cel tekstu, uwzględniając pytania, na które autor próbuje odpowiedzieć oraz to, co próbuje wyjaśnić i opisać.
Umiejętność pisania	1. Napisz artykuł, w którym przedstawisz temat, wyrazisz opinię, opinię tę uzasadnisz oraz spróbujesz podsumować wnioski (klasa pierwsza).

Michelle Navarre i Roel Vivit

Studium/studia przypadku	
1. Nazwa studium przypadku	Jaka pszczoła?
Tematyka studium przypadku	Anatomia pszczoły Rodzaje pszczół Cykl życia pszczół Porównanie cyklu życia pszczoły z cyklem życia innych owadów i organizmów żywych Zapylenie roślin
Wielkie idee / szerokie pojęcia	Interakcja ludzi i owadów i płynące z tego korzyści Przyjaciel kontra szkodnik Zapylenie roślin przynosi korzyść wszystkim organizmom żywym
Podstawowa wiedza wzorcowa uwzględniona w studium przypadku	12.A.2a Przedstaw uproszczone cykle życia roślin i zwierząt oraz podobieństwa i różnice między ich potomstwem.

Studium/studia przypadku	
2. Nazwa studium przypadku	Pszczelarze

Zadanie(-a)	
Nazwa zadania	Streszczenie zadania
Tworzymy rysunek przedstawiający wiedzę ogólną uczniów	Uczniowie tworzą jednokolorowy rysunek przedstawiający ich wiedzę ogólną na temat pszczół. Gdy cała klasa głośno odczyta nowe wiadomości, uczniowie nanoszą je na rysunek drugim kolorem. Następnie uczniowie słuchają tekstu informacyjnego o pszczołach, a zaczerpnięte wiadomości nanoszą na trzecim kolorem. Wszystko to odbywa się trzy razy. Powstały w ten sposób rysunek ukazuje, jak zmieniła się wiedza uczniów na temat pszczół. Uczniowie opowiadają przed całą klasą, jak zmieniła się ich

Michelle Navarre i Roel Vivit

	wiedza na temat pszczół; krótka prezentacja w następujących słowach „Na początku myślałem(-am)...“, „Potem dowiedziałem(-am) się...”
Książka klasowa na temat anatomii pszczół	Uczniowie wezmą udział we wspólnym głośnym czytaniu na temat każdego z elementów anatomii pszczoły. Po odczytaniu każdego fragmentu uczniowie przygotowują osobną stronę na temat omawianego elementu anatomii pszczoły. Strony te będą zredagowane w stylu tekstów informacyjnych przeznaczonych do głośnego czytania. Każda ze stron zostanie włączona do książki klasowej, którą uczniowie będą mogli samodzielnie przeczytać, pokazać swoim rodzinom lub zaprezentować podczas szkolnego święta.

Lekcje

Podajemy nazwy poszczególnych lekcji / cykli lekcji

Tworzymy protokół przedstawiający wiedzę ogólną uczniów

1. Lekcja z nutką tajemnicy – wybieramy się do oranżerii Garfield Park Conservatory – wycieczka z przewodnikiem, zabawa w podchody. O metodach zbieraniu miodu opowie Naaman Pszczelarz.
  - A. Uczniowie dzielą się przemyśleniami na temat zajęć w terenie, uzupełniając "Uwagi na temat zajęć w terenie".
  - B. Cała klasa bierze udział w „dyskusji naukowej“ (konspekt lekcji).
  - C. Tworzymy podsumowanie dyskusji, zapisujemy pytania i spostrzeżenia.
2. Rysunki aktywujące – „Co wiemy o pszczołach?“
  - A. Uczniowie tworzą rysunek przedstawiający ich dotychczasową wiedzę na temat pszczół. Uczniowie używają kredek jednego koloru.
  - B. Podsumowanie – uczniowie dzielą się wiedzą w kolega/koleżanką obok oraz z całą klasą.
  - C. Jednokolorowy wykres przedstawiający to, co wszyscy wiemy – opatrujemy go datą i umieszczamy na ścianie.
3. Wspólny tekst #1 – Karta pracy „Pszczoły miodne” przeznaczona do wspólnego czytania
  - A. Nauczyciel umieszcza „Pszczoły miodne” na Elmo.

Michelle Navarre i Roel Vivit

B. Po przeczytaniu każdego akapitu zatrzymujemy się, by umieścić nowe wiadomości na wykresie.

C. Uczniowie nanoszą na rysunek nowe wiadomości w nowym kolorze

*Interweniuujemy, jeśli nowe wiadomości podważają dotychczasową wiedzę uczniów, po prostu kontynuujemy naukę! :)

Społeczność i świat poza szkołą	
Zajęcia w terenie	Garfield Park Conservatory
Specjaliści	Naaman i pszczelarze z Garfield Park Conservatory
Prace społeczne	Opieka nad ulem w Garfield Park Conservatory
Początek wyprawy	Zajęcia w terenie w Garfield Park Conservatory i spotkanie z pszczelarzami
Zwieńczenie wyprawy	Prezentacja ula, rysunki techniczne oraz plakaty promujące ochronę pszczół w Garfield Park Conservatory. Zaprezentowanie filmu dokumentalnego o pszczolach rodzicom.
Elementy edukacji artystycznej	Uczniowie zgłębiają tematykę związaną z pszczołami za zajęciach plastycznych i teatralnych. Na zajęciach plastycznych uczniowie przygotowują pacynkę przypominającą pszczołę lub pszczołę z papier-mâché. Uczniowie wykorzystają pacynki w pracy nad filmem dokumentalnym, w którym zastosowanie znajdą również umiejętności narracyjne i aktorskie uczniów wyniesione z zajęć teatralnych. Uczniowie przygotowują scenariusz i nagrają film pod okiem Pani Verdin prowadzącej zajęcia teatralne w Garfield Park Conservatory. Film zostanie zaprezentowany w pobliskich szkołach podstawowych, tak aby ich uczniowie mogli zrozumieć znaczenie pszczół dla środowiska.

Michelle Navarre i Roel Vivit

Ocena celów wzorcowych

Nazwa wyprawy: Uratujmy piękne pszczoły

Przedmiot/określony temat: nauki przyrodnicze, owady, pszczoły

Klasa: pierwsza i druga

Długość: trymestr

Opracowano/przejrano: jesień 2012

Przygotowały: Mona Iehl, Beth Davoren, Katie Golden, Sarah Klippenstein

(nauczycielki klas pierwszych i drugich)

Nazwa szkoły: Polaris Charter Academy

Miasto/stan: Chicago, Illinois

Wiedza wzorcowa	Ogólne cele długoterminowe	Ocena sumująca
PRZYRODA	Cele szczegółowe	Ocena kształtująca
12.B.2b Wskaż cechy fizyczne roślin i zwierząt, które pomagają im przeżyć w różnych środowiskach.	Potrafię wyjaśnić, dlaczego pszczoły zaliczamy do owadów.	Ciało pszczoły – wstępna ocena wiedzy uczniów
12.A.1a Wskaż i opisz elementy składowe organizmów żywych (np. ptaki mają pióra, ludzie mają kości, włosy, skórę) oraz ich funkcje.	Potrafię wskazać części ciała pszczoły.	Ciało pszczoły – zgadywanka
	Potrafię wyjaśnić funkcje, jakie pełnią części ciała pszczoły.	Ciało pszczoły – magiczny model (formularz)
	Potrafię zaprezentować wierny model ciała pszczoły.	Klasa druga Plakat pszczoły z opisem
	Potrafię korzystać ze szkła powiększającego do obserwacji ciała pszczoły.	Rysunek techniczny pszczoły
	Potrafię stworzyć rysunek techniczny ciała pszczoły.	
	Potrafię wprowadzać poprawki do każdego szkicu.	Ocena rówieśników i powtórzenie wiadomości

Michelle Navarre i Roel Vivit

Kongres Inicjacyjny

Kongres Inicjacyjny to czas refleksji dla uczniów otrzymujących promocję z jednego poziomu nauki (przedział wiekowy kilku klas) na kolejny. Rytuał inicjacyjny pozwala naszym uczniom zrozumieć, jak ważny i istotny jest ich nieustanny rozwój. W szkołach Polaris w rytuałach inicjacyjnych biorą udział uczniowie klas czwartych, szóstych i ósmych. Z każdą inicjacją publiczność biorąca w niej udział robi się coraz większa, rosną również oczekiwania co do świadomości edukacyjnej samych uczniów.

Dzięki rytuałom inicjacyjnym uczniowie mogą czerpać jak największą radość z nauki. Rytuały te to także doskonała okazja dla uczniów do tego, by pochwalić się zgromadzoną wiedzą oraz zaprezentować osiągnięcia w nauce przed szerszą publicznością. To także dla uczniów czas na przemyślenie następnych kroków oraz podjęcie decyzji co do dalszego rozwoju i przyszłej nauki.

Polaris Charter Academy stawia wysokie wymagania swoim uczniom i robi wszystko, aby udało im się zawiązać te oczekiwania spełnić. Ubiegając się o promocję, uczeń musi udowodnić, że zrobił postępy we wszystkich czterech kategoriach portfolio. Te kategorie to *Charakter*, *Komunikacja*, *Wyzwania* oraz *Krytyczne Myślenie*. Wszystkie wspomniane elementy portfolio pomagają uczniom zorganizować gromadzenie dowodów na postępy poczynione w każdej z tych dziedzin. Uczniowie skrupulatnie gromadzą wyniki własnej pracy. Dzięki temu w klasie ósmej mogą pokazać, jak bardzo udało im się rozwinąć przez lata nauki w szkole Polaris.

Podczas Kongresu Inicjacyjnego dla klas szóstych uczniowie dokonują przeglądu celów w każdej dziedzinie wyszczególnionej w portfolio. W przygotowanych prezentacjach przeważają dwie kategorie: *Charakter* i *Komunikacja*. Uczniowie wybierają dwie prace pisemne najlepiej ilustrujące poczynione przez nich postępy oraz prowadzą szczegółową dyskusję na ten temat.

Na każdą dyskusję panelową przeznaczona jest około 30 minut. Rodzice biorą udział w kongresie jako publiczność, nie mogą jednak przyznawać punktów za prezentacje uczniów. Nauczyciele występują na Kongresie Inicjacyjnym w roli koordynatorów.

- Szkoły Polaris dążą do tego, by nie porównywać uczniów. Zamiast tego nacisk kładzie się tu na ich indywidualny rozwój i postępy.
- Paneliści przysłuchują się prezentacjom uczniów, które powinny zawierać wprowadzenie, omówienie portfolio i celów, szczegółowe omówienie *Charakteru* i *Komunikacji* oraz zakończenie (około 15 minut).
- Po zakończeniu prezentacji paneliści zadają uczniom pytania odnoszące się do prezentacji (około 5 minut).
- Po udzieleniu odpowiedzi uczeń wychodzi na korytarz. W tym czasie paneliści oceniają prezentację ucznia, korzystając z Formularza Inicjacyjnego. Następnie przedstawiają uczniowi uwagi dotyczące sposobu wygłoszenia prezentacji oraz jej zawartości (około 5 minut).

Michelle Navarre i Roel Vivit

Protokół współpracy dla nauczycieli oraz uwagi na temat planów zajęć w terenie

Zadania

- Jedna osoba koordynuje pracę i kontroluje czas.

Elementarne zasady oceny

- zaczynamy od czegoś pozytywnego,
- zadajemy sondujące pytania i przedstawiamy konstruktywne uwagi,
- krytykując, zaznaczamy własny punkt widzenia („Myślę, że...“, „Zastanawiam się...“, „Zauważyłem, że...“),
- trzymamy się konkretów,
- musimy pamiętać, że oceniamy pracę, a nie osobę prezentującą.

Przebieg prezentacji

Publiczność zapoznaje się z materiałami, które osoba prezentująca zamierza przedstawić (5 minut)

Osoba przedstawia prezentację (w tym czasie mówi tylko osoba prezentująca: 5 minut)

- omówienie pracy,
- sukcesy i porażki (radości i smutki),
- dowody na stosowanie się do ustalonych kryteriów,
- pytania lub problemy, na które osoba prezentująca chciałaby zwrócić uwagę.

Uczestnicy zadają pytania wyjaśniające (uczestnicy pytają, osoba prezentująca odpowiada: 1 minuta)

- uczestnicy zadają pytania tylko w razie pojawienia się niejasności.

Uczestnicy przedstawiają uwagi (w tym czasie mówią tylko uczestnicy: 5 minut)

- uczestnicy przedstawiają uwagi, stosując się do elementarnych zasad oceny,
- osoba koordynująca może interweniować, zwracając uwagę na określone problemy.

Osoba prezentująca odpowiada (w tym czasie mówi tylko osoba prezentująca: 1-2 minuty)

- osoby prezentujące odnoszą się do pytań i komentarzy

Refleksja (dialog: 2-3 minuty)

- można teraz dać wyraz swojej frustracji albo przedstawić pozytywne spostrzeżenia,
- uczestnicy mogą zanotować, czego nauczyli się na temat własnej pracy,
- doceniamy osiągnięcia, wyznaczamy cele na przyszłość.